

Position paper Spoor Regio Rivierenland

Rivierenland is steeds meer in trek. De centrale ligging in het land en de ruimte maken onze regio aantrekkelijk om te wonen, te werken en te recreëren. In Rivierenland faciliteren we deze groei en stimuleren we toeristen om onze regio te komen ontdekken. Ook willen we onze regio leefbaar houden voor onze inwoners. De energietransitie, een krachtige economie en goede bereikbaarheid dragen bij aan de leefbaarheid. De komende jaren willen we in Rivierenland aan de slag met het versterken van onze spoorverbindingen, want goed openbaar vervoer speelt een essentiële rol in onze regionale opgaven.

Grote uitdagingen en ambities

De komende jaren zullen er meer mensen op zoek gaan naar een woning in onze regio. Naast de reeds voorspelde groei wordt ook verwacht dat, nu we meer thuis gaan werken, regio's buiten de randstad nog geliefder gaan worden bij woningzoekend Nederland. De druk op de woningmarkten in deze steden is sterk toegenomen en we zien dat mensen ruimer en in een groenere omgeving willen gaan wonen. Provinciebreed is er een flinke woningbouwopgave, voor Rivierenland een toename van het woningaanbod van 20 procent. Goede, multimodale, mobiliteit is een belangrijke randvoorwaarde bij het kiezen voor een nieuwe woonplaats.

Veel inwoners van Rivierenland zullen werken of studeren in Arnhem, Nijmegen, Den Bosch of Utrecht. Vanuit Rivierenland moeten zij deze steden goed en snel kunnen bereiken. Hier ligt een opdracht voor de regio. Ook goede multimodale bereikbaarheid van werklocaties, zoals bedrijventerreinen Hondsgemet en Medel, maar ook de kernen in onze regio, dragen bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Tegelijkertijd houden we onze regio leefbaar en (verkeers-)veilig voor onze inwoners. We zetten de komende jaren in op de energietransitie. Elektrisch rijden en een modal shift naar fiets en OV zijn belangrijke stappen in deze richting.

Ook een betere doorstroming en meer verkeersveiligheid op de A2 en de Goederencorridor A15 zijn belangrijk voor het vestigingsklimaat en de leefbaarheid van onze regio. Minder vervoer op de weg draagt hieraan bij.

Om ervoor te zorgen dat de huidige en toekomstige inwoners van Regio Rivierenland ook in de toekomst behaaglijk kunnen wonen, werken en recreëren, is een schone bereikbaarheid van woonplaats tot werkplek van groot belang. Hier zetten wij als regio dan ook graag de schouders onder!

Trein als ruggengraat

Snel, betrouwbaar en kwalitatief goed openbaar vervoer is ook voor Rivierenland erg belangrijk. Het spoor vormt de ruggengraat van ons openbaar vervoer. De treinen tussen Arnhem en Tiel, Utrecht en Den Bosch verbinden de regio met de belangrijke economische kernen om ons heen. De trein vormt met zijn centrale ligging in en door de regio een aantrekkelijk alternatief voor de auto. Het is dan ook niet gek dat het openbaar vervoer gebruik tot het voorjaar van 2020 elk jaar groeit. Parallel aan de A2 en ten noorden van de Waal is het spoor de drager van het openbaar vervoersnetwerk. Op de stations sluiten de regionale buslijnen aan op deze vervoershubs en zijn (elektrische) fietsen beschikbaar voor het laatste stuk van de reis. Hoewel de verbindingen al goed zijn, is beter openbaar vervoer nodig. Zo dragen we bij aan het realiseren van onze ambities op gebied van woningbouw, economie, energietransitie en leefbaarheid.

Uitvoeringsplan mobiliteit

In ons regionale uitvoeringsplan mobiliteit hebben we afgesproken de komende jaren te werken aan onder andere de verbetering van de doorstroming en verkeersveiligheid op de A2 en A15, betrouwbaar openbaar vervoer voor de bereikbaarheid van banen, verbeteren van de fietsvoorzieningen in de first en last mile en verduurzaming van onze mobiliteit. Dit vraagt om een kwaliteitsimpuls. Om dit voor elkaar te krijgen gaan we voor:

1. Snel, direct en vaker naar belangrijke economische kernen buiten de regio
2. Een directe verbinding tussen Arnhem en Geldermalsen
3. Betere ontsluiting van werklocaties en dorpskernen
4. Aantrekkelijke OV-knooppunten
5. Verduurzaming van de verbinding

1. Snel en direct naar Arnhem, Nijmegen, Utrecht en Den Bosch

Dagelijks reizen onze inwoners naar de grote economische kernen om ons heen. Hier werken, studeren of recreëren ze. We willen reizigers stimuleren op een slimme en duurzame manier naar deze steden te reizen. Dit sluit ook aan bij het beleid van deze kernen, die er naar streven de auto's meer op afstand te houden. Daarnaast draagt goede multimodale bereikbaarheid bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Daarom zijn goede treinverbindingen van en naar deze economische kernen van belang.

Op dit moment hebben sommige kernen een goede verbindingen naar Arnhem/ Nijmegen en andere kernen naar Utrecht / Den Bosch. Bovendien hebben reizigers richting Nijmegen en Den Bosch nog een overstap in Elst of Geldermalsen. We willen deze verbindingen behouden en zo mogelijk versterken. Daarbij ambiëren we zo min mogelijk overstappen richting Nijmegen en Den Bosch. Reizigers moeten nu 'met de haven in zicht' nog overstappen. Dit leidt met name op de korte afstanden voor verlies van reizigers. Dit willen we voorkomen door een zo goed mogelijke verbinding naar de economische kernen om ons heen vanuit onze kernen en steden. Daarnaast zetten we in op een frequentieverhoging van alle haltes in Rivierenland. Een directe, frequente, vlotte en betrouwbare verbinding naar Arnhem, Nijmegen, Utrecht en Den Bosch is onze ambitie!

2. Arnhem en Geldermalsen direct verbonden

Uit onderzoek blijkt dat een doorgetrokken verbinding van Tiel naar Geldermalsen een kwaliteitsimpuls geeft. Geldermalsen is het grootste overstapstation in Rivierenland. Vanaf hier heeft de reiziger directe verbindingen met Den Bosch, Utrecht, Dordrecht en de Randstad. Wanneer de stoptrein tussen Arnhem en Tiel doorrijdt tot Geldermalsen, hoeven reizigers met bestemmingen binnen of buiten Rivierenland minder vaak over te stappen. Dit zorgt voor een veel aantrekkelijker reisproduct. Daarnaast zou ook hier gelden dat de reiziger vanuit de richting Arnhem naar Geldermalsen of verder niet met 'de haven in zicht' hoeft te wisselen van trein. De huidige vervoerders op dit traject zien ook de positieve kanten van deze ontwikkeling. Daarnaast willen we de trein tussen Arnhem-Geldermalsen frequenter te laten rijden. Dit maakt het openbaar vervoer aantrekkelijker voor de reiziger. Daarom willen wij de treinverbinding tussen Arnhem en Tiel doortrekken tot Geldermalsen. Hiervoor gaan wij de samenwerking aan met de vervoerders en provincie.

3. Beter ontsluiting van werklocaties en dorpskernen

Ook binnen de regio willen we de reis van en naar het werk met het openbaar vervoer aantrekkelijker maken. Dit is goed voor het milieu en zorgt voor minder druk op de snelwegen. Rivierenland kent veel (logistieke) bedrijventerreinen die vaak slecht bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. Deze knopen vereisen een goede multimodale bereikbaarheid niet alleen voor de logistieke transport maar ook voor haar werknemers. We willen onze belangrijke werklocaties waaronder Medel en Hondsgemet beter ontsluiten met het openbaar vervoer, waarbij de ontsluiting van Medel met de trein de hoogste prioriteit heeft. Het is belangrijk om woonplaats en werkplaats te verbinden voor onze inwoners van Rivierenland.

4. Aantrekkelijke OV-knooppunten

Aantrekkelijk openbaar vervoer is meer dan een goede verbinding: prettige en goed bereikbare OV-knooppunten maken het reizen met de trein of de bus ook aangenamer. De stationsgebieden Tiel, Culemborg, Geldermalsen en Zaltbommel worden de komende jaren aangepakt. Ook worden de stationsomgevingen in Kesteren en Opheusden verbeterd. Deze stations worden 'hubs' met betere voorzieningen, deelmobiliteit, goede stallingen en aansluitingen op regionaal openbaar vervoer. Zo wordt het aantrekkelijker om delen van je reis met het openbaar vervoer te maken. De gemeenten pakken deze handschoen, met hulp van provincie, vervoerders en ProRail, graag op!

5. Verduurzaming van de verbinding

Ten slotte streven we naar verduurzaming van de openbaar vervoer verbindingen in de regio. Niet alleen het inzetten van de (elektrische) fiets draagt hieraan bij, maar ook de trein moet een duurzaam alternatief zijn voor de auto. Echter, de trein tussen Arnhem en Tiel rijdt nog op diesel. We zouden deze verbinding graag verduurzamen, bijvoorbeeld door de inzet van elektrische treinen. Daarbij zou de stroom opgewekt kunnen worden via lokale zonnepanelen langs de Goederencorridor. Dit draagt bij aan de bredere doelstelling om de Goederencorridor te vergroenen. Daarnaast dragen we bij aan de Gelderse doelstelling om in 2030 55% CO² reduceren, om zo in 2050 een energie neutraal Gelderland te realiseren.